

Generalforsamling og kursus 1999

1. Narkotika - Udvisning - Menneskerettigheder
2. Narkotika - Udvisning - Asyl - Menneskerettigheder
3. Udvisning - Narkotika - EU-domstolen
4. Narkotika - Tredieinstansbevillinger - Udvisning

Bogomtale:

“Advokatens bedste historie” og
“Ariadnetråde gennem retssalens labyrint”

Domstole på Internettet - men det er altså i Norge

5. Ankesager i Vestre Landsret - Forelæggelse
Nedbringelse af ventetider i retssystemet

Bogomtale:

“Procesbevillinger”

LANDSFORENINGEN AF BESKIKKEDE ADVOKATER

Landsforeningens bestyrelse:

Thomas Rørdam
formand, København

Bent Holmberg
næstformand, Aalborg

Michael Abel
Holbæk

Karen Marie Dyekjær
Esbjerg

Hanne Gullitz
Århus

Poul Jost Jensen
Glostrup

Mogens Juhl
Odense

Mette Lauritzen
København

Ansvarshavende redaktør:

Elsebeth Rasmussen

Oplagstal: **1060**

Formandens adresse:

Postbox 9017, 1022 København K

Telefon 3312 4540
Fax 3393 4540

Narkotikasager - Udvisning

Hæftet står først og fremmest i narkotika- og udvisningssagernes tegn.

Man kan som dommer i ankeinstansen muligt begræde, at en så stor del af den tid man faktisk tilbringer i retten skal optages af udmålingsanker i straffesager, frem for det virkeligt fine, at knække komplicerede formueretlige nødder, der senere kan blive omtalt i lærde juridiske værker.

Men dommere har nu deres eksistensberettigelse ved både sager, der drejer sig om penge og principper og sager, der drejer sig om mennesker og spørgsmål af væsentlig betydning for disses tilværelse.

Det er særligt vigtigt, at dommere lever op til deres funktion, hvis der kan være tale om, at hastigt vedtagne love kan kollidere med internationale forpligtelser, som Danmark ved tidligere lejlighed har påtaget sig. Der er således på ny anledning til at udtrykke glæde over, at Højesteret tager Menneskerettighedskonventionen alvorligt og gør brug af den i dagligdagen, ikke blot ved festlige lejligheder.

Som det fremgår af medd. 4 er en række nye sager på vej, og advokater, der har haft udvisningssager indenfor det seneste år, bør overveje en ekstraordinær anke, hvis der er tale om en afgørelse med landsretten som appelinstans ved en ansøgning hos Procesbevillingsnævnet, set i lyset af de to højesteretsafgørelser gengivet i medd. 1 og 2.

Generalforsamling og kursus 1999

Bestyrelsen har som tidligere annonceret fastlagt tidspunktet for det kommende forsvarerkursus, der begynder **fredag den 7. maj 1999 kl. 10 på Sørup Herregaard ved Ringsted.**

Programmet omfatter Udvisning og menneskerettigheder ved *Gunnar Homann og Poul Jost Jensen*, Selskabstømmersager ved *Flemming Kjær*, DNA-undersøgelser ved *Birthe Eriksen* og Forsvarerens adgang til at foretage efterforskning ved *Hans Gammeltoft-Hansen*.

Om aftenen er der middag og efterfølgende underholdning.

Generalforsamling afholdes **lørdag den 8. maj kl. 09.30** samme sted. Der kommer på sædvanlig vis indkaldelse med brev på et senere tidspunkt. Der skal bl.a. vælges nogle bestyrelsesmedlemmer.

Tilmelding hos **advokat Poul Jost Jensen, Nørre Alle 6, 2600 Glostrup**, fax 43 43 00 72 tillige med depositum 500 kr. og angivelse af:

A	Overnatning både torsdag og fredag	kr. 3.000
B	Overnatning både torsdag og fredag, og jeg vil gerne spise middag torsdag aften kl. 19.30	kr. 3.200
C	Overnatning alene fredag	kr. 2.200
D	Ingen overnatning, men deltagelse i kursus, festmiddag og frokost lørdag	kr. 1.600
E	Alene deltagelse i kursus fredag, idet jeg desværre må fravælge selskabeligt samvær fredag aften, men inkl. generalforsamling og frokost lørdag	kr. 1.000

Medlemmer har fortrinsret. For ikke-medlemmer **tillægges 500 kr.** til de anførte kursusafgifter. Tilmelding til ovenstående snarest af hensyn til reservationen.

Narkotika - Udvisning - Menneskerettigheder

Udlændingelovens § 22 og § 26, Lov om euforiserende stoffer § 3, Menneskerettighedskonventionens art. 8

23-årig tyrker med 19 års lovligt ophold i Danmark idømt 14 dages hæfte for salg af 0,11 g heroin, og da der var forstraffe, dømte byretten og landsretten til 10 års udvisning. En enig Højesteret frifandt for udvisningspåstanden med henvisning til Menneskerettighedskonventionens art. 8.

Højesteret sag nr. I 334/1998, 24/11 1998

T på dengang 23 år var tiltalt for overtrædelse af lov om euforiserende stoffer ved på gaden at have solgt 0,11 g heroin for 150 kr.

Anklagemyndigheden nedlagde påstand om frihedsstraf og udvisning med indrejseforbud gældende indtil den 1/1 2003.

T nægtede sig skyldig.

T var tidligere straffet adskillige gange, bl.a.

1993 bl.a. efter straffelovens § 191 med fængsel i 8 måneder.

1995 bl.a. for forsøg på grov vold, tyveri og lov om euforiserende stoffer med fængsel i 8 måneder, der tillige omfattede reststraf på 132 dage i henhold til den tidligere dom.

1996 bødeforlæg for tyveri og lov om euforiserende stoffer.

1997 for tyveri og straffelovens § 119 med fængsel i 3 måneder.

Udlændingestyrelsen havde afgivet en udtalelse, der citeres som i byretsdommen:

“Det fremgår af sagen, at T indrejste til Danmark i 1979. T blev den 2. oktober 1992 meddelt tidsubegrænset opholds- og arbejdstilladelse.

Opholdets længde og karakter fører efter styrelsens opfattelse til, at betingelserne for en eventuel udvisning skal søges i udlændingelovens § 22, nr. 4.

.....

Vedrørende spørgsmålet om, hvorvidt de i udlændingelovens § 26 nævnte forhold kan antages at gøre en beslutning om udvisning særligt belastende for tiltalte, skal styrelsen bemærke følgende:

Ad § 26, nr. 1

T er 23 år. Han har for nylig fået arbejde som arbejdsmand efter en årrække med sporadisk tilknytning til det danske arbejdsmarked.

Ad § 26, nr. 2

T har boet i Danmark siden sin indrejse i 1979. Han er ugift, men påtænker at gifte sig med en tyrkisk kvinde. Hans forældre og søskende bor i Danmark.

Ad § 26, nr. 3

T er født i Tyrkiet, men kom som 5-årig i 1979 til Danmark, hvor han har haft ophold siden.

Ad § 26, nr. 5

Særligt for så vidt angår spørgsmålet om der foreligger risiko for, at T vil lide overlast i det land, hvor han efter udvisningen tager ophold, skal det bemærkes, at styrelsen efter de i sagen foreliggende oplysninger ikke finder, at der er risiko for, at tiltalte vil blive udsat for særlige byrdefulde strafforanstaltninger ved ophold i Tyrkiet eller for dér på ny at blive udsat for straf for den samme lovovertrædelse, som han måtte blive dømt for i Danmark.

Sammenfattende er det styrelsens opfattelse, at T, uanset at han er opvokset i Danmark, ikke her nogen særskilt tilknytning til det danske samfund, og når henses til karakteren af den begåede kriminalitet, finder styrelsen ikke, at de overfor nævnte hensyn taler afgørende imod, at der nedlægges påstand om udvisning.”

Byretten fandt det ved to politiassistenter vidneforklaring bevist, at T var skyldig i overensstemmelse med tiltalen.

Straffen blev fastsat til hæfte i 14 dage.

Der var ikke oplyst omstændigheder, som afgørende talte imod udvisning, jfr. udlændingelovens § 26, stk. 2, jfr. stk. 1. Påstanden om udvisning blev derfor taget til følge i medfør af de påberåbte bestemmelser, hvorefter T blev udvist med indrejseforbud gældende indtil 1. januar 2003.

T ankede med påstand om frifindelse, subsidiært formildelse, herunder frifindelse for bestemmelsen om udvisning. Anklagemyndigheden påstod stadfæstelse.

Også efter bevisførelsen for landsretten fandtes T af de i dommen anførte grunde skyldig efter anklageskriftet.

Straffen fandtes passende.

Resten er citat af landsrettens dom:

“4 voterende udtaler:

Under hensyn til karakteren af den begåede lovovertrædelse, der har medført ubetinget frihedsstraf, og til tiltaltes tidligere kriminalitet, herunder de tidligere overtrædelser af narkotikalovgivningen, sammenholdt med oplysningerne om blandt andet tiltaltes tilhørsforhold til det danske samfund og hans personlige forhold i øvrigt, findes afgørende hensyn ikke at tale imod udvisning jf. udlændingelovens § 26, stk. 2, jf. stk. 1.

Disse voterende tilføjer, at der ved afgørelsen om udvisning må tages hensyn til de nærmere omstændigheder, hvorunder det nu pådømte forhold - et enkeltstående tilfælde af salg af 0,11 gram heroin - er begået. Disse voterende lægger således vægt på, at tiltalte fra sin bopæl i Hedehusene er taget til København, Vesterbro Torv, der i vide kredse er kendt som sted for narkotikahandel, og at han ved sin hele handlemåde og ved opbevaringsmåden af heroinen i jakken har udvist en betydelig tilrettelagt adfærd ved den begåede lovovertrædelse. Denne adfærd må tillige ses i forlængelse af tiltaltes tidligere begåede overtrædelser af narkotikalovgivningen, herunder især overtrædelsen af straffelovens § 191 i forbindelse med videresalg af heroin til forskellige uidentificerede personer i Vesterbroområdet i København, jf. Tåstrups rets dom af 17. marts 1993.

2 voterende udtaler:

Den aktuelle kriminalitet vedrører et enkeltstående tilfælde af salg af 0,11 gram heroin, og tiltalte er i øvrigt siden narkotikakriminaliteten fra november 1992, der blev pådømt ved Tåstrup rets dom af 17. marts 1993, ikke dømt for salg af narkotika. Under henvisning hertil findes der efter oplysningerne om, at tiltalte, som nu er 23½ år gammel, sammen med sine forældre og søskende fast har boet her i Danmark siden sit 5. år, ikke fuldt ud tilstrækkeligt grundlag for udvisningen, jf. udlændingelovens § 26, stk. 2, jf. stk. 1, nr. 3 og 4.

I overensstemmelse med flertallets votum tages udvisningspåstanden herefter til følge.

Landsretten stadfæster derfor dommen.

T h i k e n d e s f o r r e t :

Københavns Byrets dom stadfæstes. Tiltalte skal betale sagens omkostninger for landsretten.”

Højesterets dom er sålydende:

“I tidligere instanser er afsagt dom af Københavns Byret den 10. februar 1998 og Østre Landsrets 22. afdeling den 19. maj 1998.

I pådømmelsen har deltaget syv dommere: Pontoppidan, Hornslet, Poul Sørensen, Melchior, Jørgen Nørgaard, Asbjørn Jensen og Børge Dahl.

Landsrettens dom er anket af tiltalte med påstand om frifindelse for påstanden om udvisning.

Rigsadvokaten har påstået stadfæstelse.

Det fremgår af sagen, at tiltalte er født den 20. august 1974 i Tyrkiet, og at han er tyrkisk statsborger. Efter tiltaltes forklaring er hans familie tyrkiske kurdere. I 1976 flyttede hans far til Danmark for at tage arbejde her. Resten af familien - moderen, tiltalte og hans 2 søskende - fulgte efter i 1979. Forældrene har siden fået yderligere 3 børn. Familien har hele tiden boet og bor fortsat sammen. Efter familiens forening her i landet kom tiltalte i folkeskolen, som han gik ud af i 8. klasse. Sproget i hjemmet er kurdisk, og han behersker også tyrkisk, som han er blevet undervist i nogle timer om ugen i en tyrkisk klasse. Hans farfar kom til Danmark sammen med faderen i 1976, men er for nogle år siden rejst tilbage til Tyrkiet. Det meste af tiltaltes familie opholder sig i Danmark, men bl.a. en tante og farfaderen bor i den landsby i Tyrkiet, som familien i øvrigt kommer fra. Tiltalte har sammen med sin familie ca. hvert andet år været på ferie i 4-5 uger i Tyrkiet, hvor de har en lejlighed stående i den nævnte landsby. Han er ikke gift, men er for 5 år siden blevet forlovet med en kurdisk pige i Tyrkiet, som hans forældre har udpeget, og som er af faderens familie. De skulle have været gift og bo hos hans forældre, men på grund af hans kriminalitet er ægteskabsindgåelse stillet i bero. Da tiltalte fyldte 18 år, fik han tidsubegrænset opholds- og arbejdstilladelse her i landet. Han har tyrkisk pas.

Det hedder i en erklæring afgivet i henhold til retsplejelovens § 808 den 27. oktober 1998 bl.a.:

"Resume og konklusion:

Videre oplyser T, at han har haft det godt i hjemmet, hvor han og hans søskende har lært at respektere forældrene og gøre, hvad de fik besked på. T har ikke været i børnehave eller fritidshjem, idet moderen var hjemmegående, til han var omkring 12 år gammel, hvor hun fik arbejde udenfor hjemmet.

T har i slutningen af 1990 været beskæftiget som arbejdsdreng med forkromning, hvor han ophørte på grund af manglende arbejde. I dette ansættelsesforhold blev T af arbejdsgiveren beskrevet som pligtopfyldende, flittig og interesseret i sit arbejde. Det har ikke siden været muligt for T at få en fast tilknytning til arbejdsmarkedet, hvor han i årene fra 1992 til 1998 på forskellig vis har været forsøgt aktiveret via kommunens ungdomsrådgivning. T har således haft forskellige kortvarige ansættelsesforhold som arbejdsdreng og pædagogmedhjælper og har i flere omgange været indskrevet på en produktionshøjskole. T har i to perioder haft ordinært arbejde på et metalsliberi, hvor han har været beskæftiget henholdsvis 6 måneder og ca. 1 1/2 måned i 1996 og 1997. Arbejdsgiveren har til undersøgeren udtalt, at T ikke har haft problemer med at passe sit arbejde og har oplyst, at T ophørte ved at meddele, at han ikke ønskede at fortsætte.

Det har senere vist sig, at T siden 18-års alderen har haft et heroinmisbrug, hvor der i perioden fra 1990 til 1998 har været en del kriminelle forhold med varetægtsfængsling og afsoning, hvilket også har vanskeliggjort tilknytningen til arbejdsmarkedet.

I forbindelse med tidligere domme har T haft flere perioder med tilsyn fra kriminalforsorgen. Tilsynene har været præget af manglende fremmøde. Man havde mistanke om stofmisbrug, der dog ikke på daværende tidspunkt kunne bekræftes af T...

T har senest været indskrevet som kursist på en produktionshøjskole fra 05.10.98, hvor han arbejder i køkkenet. Projektlederen har til undersøgeren udtalt, at T har forsømt nogle gange på grund af den verserende sag, men beskrives i øvrigt som nem at omgås og vellidt af de andre på skolen. T ønsker "et rigtigt arbejde" på fabrik, men har også et ønske om at erhverve kørekort med henblik på et arbejde som chauffør.

Om forbrug af euforiserende stoffer oplyser T, at han begyndte at ryge hash som 15-årig og har siden røget hash nogle gange, indtil han i 1992 som 18-årig begyndte at ryge heroin. I begyndelsen røg han for spændingens skyld, men oplyser, at han efter 7-8 måneders forbrug blev afhængig af stoffet. T angiver at have haft et varieren-

de dagligt herionmisbrug fra 1 gram til 100-150 mg dagligt ... Han angiver endvidere at have prøvet speed som 19-20 årig og har prøvet rohypnol.

T oplyser, at han aldrig har været i behandling for sit heroinmisbrug bortset fra 16 dages metadonnedtrapning i forbindelse med et fængselsophold som 21-årig. T føler, han ændrer personlighed og bliver mere ligeglad, når han ryger heroin. Ifølge T har han skaffet penge til stoffer ved kriminalitet, herunder narkotikahandel, men understreger, at det kun har været for at skaffe penge til eget forbrug..."

Om tiltaltes narkotikakriminalitet er det oplyst, at han ved dom afsagt af Københavns Byret den 11. november 1992 blev idømt en bøde på 600 kr. for besiddelse af ca. 0,1 gram heroin den 25. august 1992. Dommen afsagt den 17. marts 1993 af Retten i Tåstrup omfatter det forhold, at tiltalte i slutningen af 1992 havde modtaget 50-60 gram heroin i kommission og heraf havde videresolgt halvdelen, mens han selv havde forbrugt den anden halvdel. Ved domme afsagt af Københavns Byret den 19. maj og 10. december 1993 er tiltalte idømt bøder på henholdsvis 300 kr. og 600 kr. for besiddelse af henholdsvis i gram hash og 0,01 gram heroin. Dommen afsagt den 19. juni 1995 af Østre Landsret omfatter 2 tilfælde af besiddelse af heroin - henholdsvis 0,03 gram og 0,17 gram. Ved domme afsagt af Københavns Byret den 20. marts og 6. september 1996 er tiltalte idømt bøder på 600 kr. for besiddelse af henholdsvis 0,1 og 0,2 gram heroin. Bødeforlægget af 15. oktober 1996 omfatter besiddelse af 0,1 gram heroin. Tiltalte er ved Københavns Byrets dom af 3. januar 1997 idømt en bøde på 600 kr. for besiddelse af 13 stk. Ketogan-tabletter og 4 stk. Rilamin. Tiltalte er endelig ved Københavns Byrets dom af 7. august 1998 idømt en bøde på 300 kr. for den 6. maj 1998 at have været i besiddelse af 4 gram hash. Dommen af 17. marts 1993 vedrørende videresalg af heroin angår videresalg til flere personer i Vesterbro-området i København. Samtlige domme vedrørende besiddelse af heroin, hash eller andre euforiserende stoffer drejer sig om forhold, hvor tiltalte er antruffet på Vesterbro i København.

Tiltalte er i øvrigt straffet for volds- og berigelseskriminalitet med 6 måneders betinget fængsel i 1990, med 1 års fængsel - heraf 9 måneder betinget - i 1991 (fællesstraf omfattende 1990-dommen), med 80 dages fængsel i 1992, med 80 dages fængsel i 1993, med 60 dages fængsel i 1994 og med henholdsvis 4 måneders fængsel (inklusive 54 dages reststraf), 60 dages fængsel og 3 måneders fængsel i 1997.

Af forarbejderne til udlændingelovens § 22, nr. 4, og § 26, stk. 2 - indsat ved lov nr. 1052 af 11. december 1996 - fremgår bl.a., jf. Folketingstidende 1996-97, tillæg A, s. 1015:

“Narkotikakriminalitetens internationale karakter og samfundsfarlige karakter i øvrigt giver efter regeringens opfattelse grundlag for at bryde med det hidtidige princip i

udlændingeloven, hvorefter en udlændings beskyttelse mod udvisning styrkes, jo længere den pågældendes lovlige ophold her i landet har varet.

...

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

...

Til ... [§ 22, nr. 41

...

En udlænding kan... som udgangspunkt udvises, hvis den pågældende idømmes en frihedsstraf, som ikke er gjort betinget, eller anden strafferetlig retsfølge af frihedsberøvende karakter for overtrædelse af lov om euforiserende stoffer eller straffelovens § 191 eller § 191 a, uanset længden af den idømte straf og uanset, hvor længe den pågældende har opholdt sig i landet ...

Udvisning vil ikke kunne finde sted, hvis dette er i strid med Danmarks internationale forpligtelser ...

Til ... [§ 26, stk. 21]

Der foreslås indsat en ny bestemmelse i § 26, stk. 2. Baggrunden herfor er, at det ønskes markeret, at undladelse af udvisning i de i § 22, nr. 4, omhandlede tilfælde kun undtagelsesvis kan finde sted.

Ifølge udlændingelovens § 26 skal der ved afgørelser om udvisning tages hensyn til, om udvisningen må antages at virke særligt belastende. Der er i denne bestemmelse opregnet en række forhold, som navnlig skal indgå i den vurdering. Dette drejer sig bl.a. om udlændingens tilhørsforhold til det danske samfund, herunder varigheden af opholdet her i landet og oplysninger om udlændingens personlige forhold.

Narkotikaforbrydelser må anses for at være en kriminalitet af en sådan grov og samfundsfarlig karakter, at hensynene nævnt i den gældende § 26 kun undtagelsesvis skal tillægges afgørende betydning ved en afgørelse om udvisning.

Om der foreligger sådanne særlige forhold, at hensynene som nævnt i § 26 kan føre til, at der undtagelsesvis ikke sker udvisning efter § 22, nr. 4, afhænger af en konkret vægtning af på den ene side arten og grovheden af den i § 22, nr. 4, nævnte kriminalitet og på den anden side styrken af de i § 26 nævnte hensyn. De i denne bestemmelse nævnte hensyn til udlændingens familiemæssige tilknytning til Danmark vil således i givet fald tale mod udvisning, i det omfang dette følger af internationale forpligtelser, jf. art. 8 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention.

Højesterets bemærkninger.

Tiltalte kom til Danmark som 4-5 årig og må dermed anses som andengenerationsindvandrer. Selv om han er opvokset i et hjem præget af forældrenes oprindelige livsform, deres medbragte sprog og kultur samt deres fortsatte tilknytning til fødestedet, har tiltalte boet næsten hele sit liv i Danmark og haft hele sin skolegang og hele sin omend beskudne - arbejdsmarkedstilknytning her, hvor hans forældre og søskende fortsat bor. Med denne baggrund har tiltalte - som også erkendt af rigsadvokaten - en sådan tilknytning til Danmark, at udvisning indebærer et indgreb i hans privatliv og familieliv og derfor kun kan ske, hvis indgrebet er nødvendiggjort af samfundsmæssige hensyn, jf. Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 8.

På baggrund af tiltaltes tilknytning til Danmark finder Højesteret, at den kriminalitet, herunder narkotikakriminalitet, som tiltalte har gjort sig skyldig i - senest salget af 0,11 gram heroin, som medførte en straf af 14 dages hæfte - ikke er af en sådan grovhed, at udvisning af tiltalte kan anses for nødvendiggjort af samfundsmæssige hensyn. Udvisning vil derfor være i strid med Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 8.

Højesteret stadfæster herefter landsrettens dom med den ændring, at bestemmelsen om udvisning udgår.

Thi kendes for ret:

Landsrettens dom stadfæstes med den ændring, at bestemmelsen om udvisning udgår.

Sagens omkostninger for Højesteret betales af statskassen.”

Landsforeningens Meddelelse 2/1999

Narkotika - Udvisning - Asyl - Menneskerettigheder

Udlændingelovens §§ 22, 26, 31 og 49, straffelovens § 191 og Menneskerettighedskonventionens art. 3

44-årig iraker med adskillige narkodomme, der havde haft politisk asyl i Danmark siden 1984 blev af byretten og landsretten dømt til 10 års udvisning.

En enig Højesteret frifandt for udvisningspåstanden med henvisning til udlændingelovens § 26, stk. 1, nr. 5 og stk. 2 sammenholdt med udlændingelovens § 31 og § 50 samt Den Europæiske Menneskerettighedskonventions art. 3.

Højesteret sag nr. I 501/1998, 24/11 1998

Politidirektøren i København nedlagde ved tilkendegivelse af 29/12 1997 påstand om, at domfældte T i medfør af udlændingelovens § 49, stk. 1, jfr. § 23, nr. 1, jfr. § 22, nr. 2 og nr. 4, blev udvist af Danmark med indrejseforbud, jfr. udlændingelovens § 32, stk. 1.

T blev ved Københavns Byrets dom af 5/1 1998 efter straffelovens § 191, stk. 2, jfr. stk. 1, jfr. straffelovens § 89, stk. 1, idømt en fællesstraf, der også omfattede reststraffen på 120 dage ved en prøveløsladelse af november 1996, med fængsel i 1 år.

Spørgsmålet om udvisning blev på forsvarerens begæring udsat til selvstændig behandling.

Domfældte var forud for dommen af 5/1 1998 tidligere straffet adskillige gange, se-
nest:

- 1991 for overtrædelse af straffelovens § 191 med fængsel i 8 måneder.
- 1993 for trusler med hæfte i 10 dage.
- 1995 for bl.a. straffelovens § 191 med fængsel i 6 måneder. Prøveløsladt i oktober 1995 med en reststraf på 61 dage.
- 1996 for straffelovens § 191 med en fællesstraf af fængsel i 1 år. Prøveløsladt i november 1996 med 2 års prøvetid og reststraf på 120 dage.
- 1997 for straffelovens § 245 og våbenloven med fængsel i 1 år. Dommen omfattede ikke reststraffen ved prøveløsladelsen fra november 1996.

Resten er citat af byrettens dom:

“Domsmandsretten finder ikke, at de i udlændingelovens § 26, stk. 1) -4) nævnte forhold afgørende taler imod en udvisning af tiltalte, jf. samme lovs § 26, stk. 2.

Domfældte har tidsubegrænset opholdstilladelse i medfør af udlændingelovens § 7, stk. 1, nr. 2.

Om de i udlændingelovens § 26, stk. 1, nr. 5) nævnte forhold har Flygtningenævnet udtalt bl.a.:

“Flygtningenævnet skal for så vidt angår det asylretlige oplyse, at det grundlag, der oprindeligt førte til, at der meddeltes T opholdstilladelse i medfør af udlændingelovens § 7, stk. 1, nr. 2 også i dag antages at ville kunne begrunde opholdstilladelse i medfør af udlændingelovens § 7.

Det bemærkes i den forbindelse, at irakiske statsborgere efter udlændingemyndighedernes praksis som udgangspunkt meddeles opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7, stk. 2. Det kan således på baggrund af de foreliggende baggrundsoplysninger ikke afvises, at T ved en tilbagevenden til Irak på nuværende tidspunkt vil blive udsat for asylbegrundende overgreb fra de irakiske myndigheders side.”

Domfældte har i retten oplyst, at han ikke har været politisk aktiv siden indrejsen i Danmark i 1984.

Domsmandsretten finder efter en samlet bedømmelse ikke, at tiltalte, der ikke har været politisk aktiv i mere end 13 år, i dag kan antages at være profileret i en sådan grad i de irakiske myndigheders øjne, at hensynet efter udlændingelovens § 26, stk. 1, nr. 5 afgørende taler imod at udvise ham.

Udvisningspåstanden tages derfor til følge som nedenfor bestemt.

T h i k e n d e s f o r r e t :

Domfældte T udvises af Danmark med indrejseforbud gældende indtil den 1. januar 2008.”

T ankede med påstand om frifindelse for udvisningen. Anklagemyndigheden påstod stadfæstelse. Der blev i landsretten afgivet supplerende forklaring af tiltalte.

Resten er citat af landsrettens dom:

“Tiltalte har bl.a. forklaret, at hans 17-årige søn, der bor hos ham, er det eneste familiemedlem, som han i dag har kontakt med. Sønnen går på Teknisk Skole og afslutter denne uddannelse om et år. Sønnen har kontakt med sin moder, idet de skriver og ringer sammen. Tiltalte er overbevist om, at han på grund af sit medlemskab af partiet His Bil Dawa Islamich og sin desertion fra militærtjeneste vil blive henrettet, hvis han bliver udsendt til Irak.

Landsretten tiltræder, at betingelserne for udvisning i udlændingelovens § 22, nr. 2 og 4 er opfyldt, samt at de i udlændingelovens § 26, stk. 1, nr. 1 til 4 nævnte forhold ikke afgørende taler imod udvisning, jf. § 26, stk. 2.

Med hensyn til bestemmelsen i § 26, stk. 1, nr. 5, bemærkes:

4 voterende finder under hensyn til, at tiltalte ved dommen af 5. januar 1998 er blevet straffet for overtrædelse af straffelovens § 191, at de i § 26, stk. 1, nr. 5, omhandlede hensyn ikke kan tillægges afgørende vægt, hvorved bemærkes, at tiltalte efter § 31 og

§ 50 på udsendelsestidspunktet vil kunne få prøvet, om bl.a. asylretlige hensyn er til hinder for udvisning. Disse dommere stemmer derfor for at stadfæste dommen.

2 voterende finder det under hensyn til varigheden af den ved dommen af 5. januar 1998 fastsatte straf, til oplysningerne i Flygtningenævnets skrivelse af 22. december 1997 og til, at tiltalte efter det oplyste prøveløslades i oktober 1998, overvejende betænkeligt at udvise tiltalte og stemmer for at frifinde tiltalte for udvisningspåstanden.

Efter stemmeflertallet stadfæstes dommen.”

Resten er citat af Højesterets dom:

“I tidligere instanser er afsagt dom af Københavns Byret den 26. januar 1998 og af Østre Landsrets 10. afdeling den 4. august 1998.

I pådømmelsen har deltaget syv dommere: Pontoppidan, Hornslet, Poul Sørensen, Melchior, Jørgen Nørgaard, Asbjørn Jensen og Børge Dahl.

Landsrettens dom er anket af tiltalte med påstand om frifindelse for påstanden om udvisning.

Rigsadvokaten har påstået stadfæstelse.

Det fremgår af sagen, at tiltalte er irakisk statsborger. Han er født i 1953 i Irak, hvor han efter sin forklaring voksede op og blev uddannet til ingeniør, og hvor han blev gift, fik en søn (i 1981) og blev skilt (i 1981/82). I 1979 blev han medlem af et illegalt parti, som han udførte forskellige aktioner for. Efter at hans bror og svoger var blevet arresteret og henrettet, opfordrede partiet ham til at flygte, hvorfor han i 1982 flygtede over grænsen til Iran, hvor han opholdt sig et år. Efter yderligere et års ophold i Tyrkiet kom han til Danmark i 1984, hvor han i 1985 fik opholdstilladelse efter den dagældende udlændingelovs § 7, stk. 1, nr. 2, og hvor han siden har opholdt sig. Under opholdet i Danmark er han blevet afhængig af heroin. Hans tidligere kone flygtede i 1993 til Tyrkiet. Samme år blev hans søn familiesammenført med ham, og de har siden boet sammen. Tiltalte har ikke anden familie i Danmark, men en fætter i Tyrkiet. Han har under opholdet i Danmark været på ferie i Tyrkiet et par gange. Sønnen har besøgt sin moder i Tyrkiet, men ville ikke bo der. Selv har han ingen kontakt med sin tidligere kone, men på sønnen forstår han, at hun nu opholder sig som politisk flygtning i Tyskland. Han er sikker på, at han bliver hængt, hvis han bliver sendt tilbage til Irak.

Udlændingestyrelsen har i skrivelse af 9. december 1997 bl.a. udtalt:

“ ...

Særligt for så vidt angår spørgsmålet, om der foreligger risiko for, at sigtede vil lide overlast i det land, hvor pågældende efter udvisningen tager ophold, skal det bemærkes, at styrelsen efter de i sagen herom foreliggende oplysninger ikke finder risiko for, at sigtede der påny vil blive udsat for straf for den samme lovovertrædelse, som den pågældende måtte blive dømt for i Danmark.

Under hensyn til omfanget, arten og grovheden af den begåede kriminalitet sammenholdt med hensyn omfattet af udlændingelovens § 26 skal Udlændingestyrelsen henstille, at der af anklagemyndigheden nedlægges påstand om udvisning, jf. udlændingelovens § 22, nr. 2 og nr. 4.

Udlændingestyrelsen har herved blandt andet lagt vægt på, at det forhold, at den tiltalte er den eneste herboende forældre til sin mindreårige søn, ikke vurderes at tale afgørende imod en udvisningspåstand i betragtning af sønnens alder samt det forhold, at sønnen nu har genoptaget kontakten med sin biologiske mor.

Udlændingestyrelsen har i skrivelse af 10. november 1998 - under henvisning til, "at der ikke er kommet afgørende nye oplysninger i sagen" - henholdt sig til sin tidligere udtalelse.

Flygtningenævnet har i skrivelse af 12. november 1998 bl.a. anført:

“ ...

I den anledning skal Flygtningenævnet udtale, at nævnet fortsat kan henholde sig til sin udtalelse af 22. december 1997, idet det supplerende bemærkes, at irakiske statsborgere fra det myndighedskontrollerede område af Irak efter udlændingemyndighedernes praksis som udgangspunkt meddeles opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7, stk. 2.

Opmærksomheden henledes på den seneste ændring af udlændingeloven, jf. lov nr. 473 af 1. juli 1998, hvor bestemmelsen i § 49 a blev indsat, ligesom § 53 a, stk. 1 og 2, blev ændret i overensstemmelse hermed. Ændringerne trådte i kraft den 3. juli 1998."

Det er oplyst, at tiltalte afsoner idømte straffe på i alt 2 års fængsel, at han har fået afslag på ansøgning om prøveløsladelse, og at straffene vil være endeligt afsonet den 27. juni 1999. Københavns Fængsler har den 19. oktober 1998 givet tiltalte følgende begrundelse for det nævnte afslag:

"Afslag på løsladelse på prøve er givet på baggrund af, at indsattes løsladelsessituation ikke er afklaret, ligeså kriminalitet, 2 tidligere prøveløsladelser i 1994 og 1995, samt at udvisningsdommen endnu ikke er afklaret."

Højesterets bemærkninger.

Som anført af landsrettens mindretal ville tidspunktet for sædvanlig prøveløsladelse af tiltalte være indtrådt i oktober 1998, og tiltaltes straffe vil i hvert fald være afsonet i juni 1999, dvs. cirka 7 måneder fra afsigelsen af Højesterets dom. På denne baggrund og under hensyn til Flygtningenævnets udtalelse om den aktuelle risiko for, at tiltalte ved en tilbagevenden til Irak vil blive udsat for asylbegrundende overgreb fra de irakiske myndigheders side, bestemmer Højesteret nu, at udvisning ikke skal finde sted, jf. udlændingelovens § 26, stk. 1, nr. 5, og stk. 2, sammenholdt med udlændingelovens § 31 og § 50 samt Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 3. Højesteret frifinder derfor tiltalte for påstanden om udvisning.

Thi kendes for ret:

Tiltalte T frifindes for påstanden om udvisning.

Sagens omkostninger for byret, landsret og Højesteret betales af statskassen."

- oo0oo -

I tidsskriftet "EU & Menneskeret" for november 1998 er der side 185 gengivet en sag, Chahal mod Storbritannien 70/1995/576/662, afsagt den 15/11 1996, som drejede sig om en sikh og indisk statsborger, der var indrejst i Storbritannien i 1971, og i 1974 fik tidsubegrænset opholdstilladelse.

Han var tilbage i Indien i 1984 for at deltage i politisk arbejde, blev tilbageholdt af det derværende politi og gjorde gældende, at han i den pgl. periode var blevet udsat for tortur. Tilbage i Storbritannien i 1984 deltog han i politisk arbejde, bl.a. en bevægelse, der arbejdede for en selvstændig sikh-stat. Han blev et par gange tilbageholdt i England mistænkt for at være involveret i sammensværgelser, og senere idømt henholdsvis 9 og 6 måneders fængsel, hvilken straf blev omstødt af appelretten, fordi rettergangen ikke havde fremstået som retfærdig.

I 1990 besluttede de engelske myndigheder udvisning. Chahal indgav ansøgning om politisk asyl, som han fik afslag på. Han klagede op igennem systemet. Appelretten stadfæstede udvisningen, men havde ikke adgang til de efterretningsmæssige oplysninger, som risikovurderingen af Chahal havde bygget på, og derfor ikke grundlag for at vurdere, om indenrigsministerens afgørelse var usaglig eller ej. Han klagede til

Menneskerettighedskommissionen, og den senere dom gik ud på, at beskyttelsen i artikel 3 er absolut, hvilket medfører, at det vil udgøre en krænkelse at udvise en udlænding til et land, hvor vedkommende vil blive udsat for tortur eller umenneskelige eller vanærende behandling, uanset hvilke handlinger den pgl. har begået i det udvisende land. I den konkrete situation ville en gennemførelse af udvisningen af klageren til Indien udgøre en krænkelse af artikel 3.

Domstolen fandt også, at artikel 5, stk. 4 om ret til domstolsprøvelse af en frihedsberøvelses lovlighed var krænket i den foreliggende sag, da den domstol, der dømte lovligheden, ikke havde adgang til det fortrolige materiale, der havde ligget til grund for regeringens beslutning om at udvise den pgl. under hensyn til statens sikkerhed.

Landsforeningens Meddelelse 3/1999

Udvisning - Narkotika - EU-domstolen

Domstolen fastslår, at en straf, der består i automatisk at udvise statsborgere fra de øvrige medlemsstater, som har overtrådt en lov om euforiserende stoffer, udgør en hindring for den fri udveksling af tjenesteydelser og andre grundlæggende friheder i traktaten, og ikke kan begrundes i hensynet til den offentlige orden Nedenstående referat er hentet direkte fra en pressemeddelelse nr. 1/99 på Internettet på adressen europe.eu.int/cj/da/cp/cp99o1da.htm.

19. januar 1999

Domstolens dom i sag C-348/96

Straffesag mod Donatella Calfa

LIVSVARIG UDVISNING UFORENELIG MED FÆLLESSKABSRETEN

Under en turistrejse på Kreta blev den italienske statsborger Donatella Calfa ved kriminalretten i Heraklion tiltalt for besiddelse og brug af euforiserende stoffer til personligt behov. Hun blev fundet skyldig i overtrædelse af loven om euforiserende stoffer og idømt tre måneders fængselsstraf samt livsvarig udvisning fra Grækenland.

I henhold til den græske lov om euforiserende stoffer skal retsinstansen, når en udlænding dømmes for overtrædelse af loven, anordne den dømtes udvisning på livstid fra området, medmindre der foreligger vigtige grunde, navnlig familiemæssige, som er til hinder herfor. Denne straf kan kun ændres ved diskretionær afgørelse fra justitsministeren og først efter et tidsrum på tre år. Græske statsborgere kan derimod ikke være genstand for livsvarig udvisning. Disse kan ved domfældelse for alvorlige overtrædelser, som indebærer en fængselsstraf på fem år eller herover, forbydes ophold på bestemte steder i landet, men højst for fem år.

Areios Pagos, hvortil D. Calfa ankede kriminalrettens afgørelse, forelagde Domstolen spørgsmålet om, hvorvidt den græske lovgivning var forenelig med EF-traktatens bestemmelser om den fri udveksling af tjenesteydelser.

Domstolen bemærker, at *princippet om den frie udveksling af tjenesteydelser* indebærer, at en turist kan rejse ind i en anden medlemsstat for at oppebære en tjenesteydelse uden at blive hindret af restriktioner. Domstolen bemærker ligeledes, at selv om straffelovgivningen principielt henhører under medlemsstatens kompetence, må en sådan lovgivning ikke begrænse de grundlæggende friheder, som er sikret ved fællesskabsretten.

Domstolen antog, at den i den græske lovgivning anordnede livsvarige udvisning af udlændinge klart er en hindring for den frie udveksling af tjenesteydelse samt for andre grundlæggende friheder, som er sikret ved traktaten.

Domstolen efterprøver altså, om en sådan straf kan begrundes i hensynet til den offentlige orden, hvilket indebærer, at der skal foreligge "*en virkelig og tilstrækkelig trussel mod et grundlæggende samfundshensyn*". Domstolen fastslår, at en medlemsstat kan antage, at brug af euforiserende stoffer udgør en fare for samfundet, der kan begrunde særforanstaltninger over for udlændinge.

Domstolen bemærker imidlertid, at undtagelsesbestemmelsen om den offentlige orden må fortolkes snævert som alle andre undtagelser fra et af traktatens grundlæggende principper. Fællesskabsdirektivet om samordning af de særlige foranstaltninger, som gælder for udlændinge med hensyn til rejse og ophold, indeholder udtrykkelig grænser for medlemsstatens ret til at udvise udlændinge af hensyn til den offentlige orden. En sådan udvisningsafgørelse kan udelukkende støttes på den pågældendes personlige forhold, som skal udgøre en virkelig trussel for den offentlige orden. En straffedom alene er ikke tilstrækkelig.

Domstolen fastslår imidlertid, at den i den græske lovgivning fastsatte livsvarige udvisning anordnes automatisk efter en straffedom, uden hensyntagen til gerningsmændenes personlige adfærd eller den fare, som vedkommende udgør for den offentlige orden.

Domstolen fastslår herefter, at en sådan lovgivning som den græske udgør en hindring for den fri udveksling af tjenesteydelser, arbejdstageres fri bevægelighed og den frie etableringsret, som ikke kan begrundes i hensynet til den offentlige orden.

Dette er et ikke-officielt dokument til mediernes brug og forpligter ikke Domstolen. Pressemeddelelsen kan fås på alle officielle sprog.

Selve dommen er tilgængelig på Internettet www.curia.eu.int

Landsforeningens Meddelelse 4/1999

Narkotika - Tredieinstansbevillinger - Udvisning

Oven på Højesterets to domme af 24/11 1998 har Procesbevillingsnævnet behandlet en række sager, hvor udlændinge for narkotikakriminalitet er blevet udvist efter an-

kedomme i Østre Landsret. Dommene er afsagt både før og efter Højesterets afgørelser.

Redaktøren, der ikke har deltaget i behandlingen af nedennævnte sager, har fået Procesbevillingsnævnets tilladelse til at referere det faktiske indhold i sagerne.

1) Ø.L. 11. afd. a.s. S-2793-98, 29/9 1998

51-årig tyrker, der kom til Danmark i 1970 som gæstearbejder, og som i 1972 blev gift med nuværende ægtefælle, der nu er dansk statsborger. Separation i 1993, men det må antages, at ægtefællerne har genoptaget samlivet, idet T har opsagt sin lejlighed og i hele perioden har opholdt sig meget hos ægtefællen. Tre børn på 23, 20 og 12 år.

Ved ankedom af 25/11 1997 for overtrædelse af straffelovens § 191 idømt 6 måneders fængsel, men frifundet for udvisning.

Tiltalt for i maj 1998 med henblik på videreoverdragelse at have været i besiddelse af 19,8 g heroin og 8,3 g kokain.

Byretten: Fællesstraf i 6 måneder og 10 års udvisning.

Landsretten: Skærpet fællesstraffen til 8 måneder, i øvrigt stadfæstelse.

2) Ø.L. 2. afd. a.s. S-2443-98, 16/11 1998

41-årig tyrker T, der kom til Danmark i 1972, gift med tyrkisk statsborger og søn på 17 år. T har endvidere to børn på 18 og 23 år med en tidligere ægtefælle, der er dansk statsborger, men har efter det oplyste ikke længere kontakt med disse to børn.

Ved nævningsesag i 1991 idømt 7 års fængsel for narkotika og udvist. Højesteret stadfæstede straffen, men frifandt under dissens T for påstanden om udvisning (U 1992.269H) under henvisning til, at T som 15-årig kom til Danmark i 1972 og siden havde opholdt sig her.

Tiltalt for i april 1998 sammen med en anden at have været i besiddelse af ca. 50 g kokain med henblik på videresalg.

Byretten: Fængsel i 8 måneder og udvisning i 10 år.

Landsretten: Stadfæstelse.

3) Ø.L. 20. afd. a.s. S-0350-98, 14/10 1998

42-årig kroatisk statsborger K indrejst i Danmark i 1989 som turist. To ægteskaber i Danmark. I 1996 tidsubegrænset opholdstilladelse på grundlag af ægteskab med nu fraskilt dansk statsborger fra Ungarn. Lovligt ophold i Danmark i 5½ år.

Tre børn på 20, 23 og 28 år fra tidligere samlivsforhold, der alle medfulgte til Danmark i 1989. Yngste søn på 20 år bor hos K, og den ældste søn på 28 år er inden for de seneste år kommet tilbage som flygtning og bor hos hende. Datteren på 23 år er flyttet hjemmefra, men bor også i Danmark. Efter det oplyste ingen familie i Kroatien. Bistandsmodtager, behersker dansk i ringe omfang, er/har været heroinmisbruger.

Psykiske og fysiske gener - formentlig ikke af sværere karakter, men accentueret af udvisningstruslen. Ikke tidligere straffet af betydning for sagen.

Tiltalt for besiddelse af 6,64 g heroin med henblik på videreoverdragelse samt besiddelse af 27.400 kr. stammende fra salg.

Byretten: Fængsel i 5 måneder og udvisning i 5 år.

Landsretten: Finder alene K skyldig i de 6,64 g heroin og nedsætter straffen til 60 dages fængsel, men stadfæster udvisningen.

4) Ø.L. 5. afd. a.s. S-2701-98, 20/7 1998

35-årig pakistansk statsborger T indrejst i Danmark i 1974 som 10-årig sammen med mor og søskende til far, der nogle år forinden havde taget ophold i Danmark. Forældre og søskende fortsat i Danmark.

I 1987 gift med pakistansk statsborger, boet sammen i Pakistan i 1 år indtil 1988, ikke besøgt hjemlandet siden. Ingen børn, bor hos forældrene, narkoman i 10 år. Faderen angiveligt idømt 12 års fængsel i Pakistan in absentia som "terrorist". T frygter fængsling af familiemedlemmer ved en eventuel tilbagevenden til Pakistan.

T tidligere straffet, bl.a.:

1996 Dokumentfalsk og lov om euforiserende stoffer, 60 dage

1998 Lov om euforiserende stoffer og våbenloven, 40 dage

Tiltalt for i maj 1998 at have været i besiddelse af 5,02 g heroin og 4,98 g kokain med henblik på videresalg.

Byretten: Fængsel i 4 måneder og frifundet for udvisning.

Landsretten: Medtager en række tidligere afgørelser:

1989 § 225, § 216, jfr. § 23, § 244, § 261 og § 288, fængsel i 2½ år
1990 § 244, § 266 og berigelseskriminalitet, fængsel i 40 dage
1993 bl.a. § 245, fængsel i 8 måneder
1994 § 171, § 276 m.v., fængsel i 3 måneder

Det er oplyst, at T første gang blev dømt for narkotikakriminalitet ved dommen i 1989, og siden er han dømt 7 gange for besiddelse af euforiserende stoffer, især heroin, senest ved dommen i 1996.

Landsretten tillægger det betydelig vægt, at T ved dommen 4. maj 1998 blev frifundet for påstanden om udvisning, hvorefter han allerede den 6. maj 1998 begik den nu pådømte kriminalitet.

Landsretten finder derfor ikke, at det vil stride mod Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 8 at udvise.

Udvisning i 10 år og i øvrigt stadfæstelse af dommen.

5) Ø.L. 20. afd. a.s. S-2258-98, 18/12 1998

50-årig statsløs palæstinenser fra Libanon med konventionsstatus fra 1985. Under efterforskningen oplyst til politiet, at der ikke var noget til hinder for at returnere til Libanon. Flygtningenævnet udtaler, at Libanon ikke i dag er første asylland, idet T må anses at have opnået nærmere tilknytning til Danmark.

T's forhold under borgerkrigen er imidlertid omfattet af en amnesti i 1991.

Gift i 1990 med herboende marokkansk statsborger og to døtre på 6 og 7 år. Separeret på grund af T's stofmisbrug i 1993, men stadig samvær med børnene i hustruens lejlighed.

I 1994 idømt behandlingsdom for bl.a. menneskesmugling, udl. § 59, idet T under varetægtsfængsling i 1991 udviklede en reaktiv psykose og måtte indlægges på hospital.

Behandlingsdommen ophævet i 1997, da psykiatrisk hospital ikke fandt anledning til at modtage T i varetægtssurrogat i forbindelse med sigtelsen i forhold 1.

T havde været indlagt et par gange, men var ikke efterrettelig omkring møde til ambulans kontrol.

Stadig søskende i Libanon, førtidspensionist.

Tiltalt for i november 1996 (før skærpelse af udvisningsbestemmelserne) at have været i besiddelse af 13,06 g kokain og 196 Fenemaltabletter med henblik på videresalg.

I forhold 2 i april 1997 tildels med henblik på videresalg at have været i besiddelse af 7,36 g heroin og 0,20 g kokain.

Sammenlagt frihedsberøvet i 56 dage i forbindelse med de to forhold.

Byretten: Fængsel i 3 måneder og udvisning i 5 år.

For landsretten var indkommet yderligere lægeerklæringer som følge af, at T fra narkobehandlingscenter var indlagt frivilligt i psykiatrisk hospital til behandling for stofmisbruget. Psykiateren, der indlagde ham, brugte diagnosen "paranoid psykose, uspecificeret, posttraumatisk belastningsreaktion, skadeligt brug af multiple psykoaktive stoffer".

Hospitalet, hvor T stadig var indlagt ved ankebehandlingen, fandt ikke, at T frembød væsentlige tegn på psykiatrisk lidelse og stillede spørgsmål ved T's motivation for eller evne til at følge regelmæssig behandling.

Landsretten stadfæstede straffen og udvisningen, idet det om T's psykiske problemer oplyste ikke kunne føre til andet resultat.

Bogomtale - Advokatens bedste historie

Når et vægtigt juridisk værk udkommer i 3. reviderede udgave, har det indlysende bevist sin værdi, således Ernest Hartwigs ovennævnte bidrag til verdenslitteraturen, 225 sider hæftet, fra DJØF til 275 kr.

Nogle af de gode historier kender dette blads læsere, enten fra Advokaten eller "live" fra forfatteren, der på utallige opfordringer har optrådt gang på gang som selskabstaler ved årlige generalforsamlinger og deslige.

Bogudgaven kan ikke ganske erstatte forfatterens levende mundtlige form - til gengæld er der nogle pragtfulde tegninger af Erik Werner, der rammer kendte kolleger/modparter lige på kornet.

Bogomtale - Ariadnetråde gennem retssalens labyrint

Peter Garde, kendt forfatter af juridiske artikler inden for særligt strafferetsplejen, har samlet en række artikler og foredrag fra tiden 1985 - 1997 i en bog, indbundet 389 sider, bogladepris 340 kr. fra DJØF.

Bagest i bogen er en bibliografi over forfatterens artikler. Fliden er imponerende, eller også har dommere god tid.

Domstole på Internettet - men det er altså i Norge

I Danmark skal man vente længe på at få fingre i nyligt afsagte højesteretsdomme. I Norge kan man indenfor en uge klikke sig ind på afsagte domme, som det vil fremgå af følgende side. Man kan også orientere sig i retslistes. For byretten i Oslo, jfr. den følgende side er der forskellige kundevenlige tiltag, herunder tegninger over, hvordan man sidder i retssalen. Det er omvendt af danske forhold, og der er tilsyneladende normalt vagtpersonale tilstede i retten. Redaktøren har på sidste side prøvet at omsætte tegningen til danske forhold - uden vagtpersonale.

Hjemmesiderne har adresserne: nettvik.no/raadhusplassen/domstol/hoyesterett/
- / - / - /oslo-byrett/

Nedbringelse af ventetider i retssystemet

Det danske Justitsministerium har en hjemmeside, www.jm.dk

Næste gang berammelsestiderne giver Dem anledning til ærgrelser eller bekymring, så slå op på hjemmesiden og læs, hvad ministerens planer går ud på. Her er en forsmag fra pressemeddelelsen af 10/12 1998:

"Det er regeringens målsætning, at ventetiderne ved domstolene bliver så korte som muligt, samtidig med at værnet om retssikkerheden og regelopfyldelsen, der er de bærende elementer i domstolenes funktion, ikke kompromiteres.

Det er regeringens opfattelse, at der med den helhedsorienterede og målrettede indsats, der er i gang, er skabt et godt grundlag for, at domstolene i stadig stigende grad vil kunne leve op til ønskerne om hurtig sagsbehandling og god service".

I redegørelsen omtales en lang række af de initiativer, der er iværksat i de senere år med det sigte at nedbringe ventetiderne.

Der er bl.a. tale om:

- gennemførelse af en permanent ordning med 4 rejsedommere, der skal yde bistand til arbejdsmæssigt belastede byretter,
- ændringer af retsplejeloven for at fremme sagsgangen i civile sager, og en generel aflastning af de overordnede retter ved en ændring af instansordningen i civile sager,
- oprettelse af ekstra dommerstillinger i bl.a landsretterne,
- udvikling af edb-sagsbehandlersystemer,
- udarbejdelse af målsætninger for byretternes gennemsnitlige sagsbehandlingstider i straffesager,

Der er endvidere taget skridt til flere store reformarbejder. Det drejer sig navnlig om nedsættelse af Domstolenes Strukturkommission, og Retsplejerådets gennemgang af retsplejelovens regler om civilprocessen.

Effekten af de mange initiativer kan være vanskelig at måle på nuværende tidspunkt, men generelt set har der gennem de senere år været en positiv udvikling med stadig lavere sagsbehandlingstider.

Redegørelsen kan afhentes i Justitsministeriet, receptionen, Slotsholmsgade 10. Yderligere information kan fås hos afdelingschef Vibeke Rønne eller kontorchef Marianne Samuelsson, telf. 3392 3340.

Bogomtale - Procesbevillinger

Ole Dybdahl og Hans Kardel, henholdsvis sekretariatschef og formand for Procesbevillingsnævnet, har udgivet ovennævnte bog på 232 sider, Gad Jura, hæftet kr. 316.

Redaktøren sidder selv som en alt for sjældent mødende 2. suppleant i Procesbevillingsnævnet og kan derfor ikke påtage sig en egentlig anmeldelse af bogen, kun bogomtale. Der er en udførlig indholdsfortegnelse, et større tekstafsnit, nogle få bilag indeholdende statistik, et meget grundigt domsregister, et lovregister samt et stikordsregister.

Til sager, hvor man søger tredieinstansbevilling, fordi man brænder for sin sag, kan det være relevant at henlede opmærksomheden på bogens eksistens.